

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til

den offentlige examen i juni og juli 1885

ved

Molde

latingymnasium og middelskole.

Efterretninger om skolen i skoleåret 1884—85.

Molde.

«Romsdals budstikkens» trykkeri.

1885.

Indbydelsesskrift

til

den offentlige examen i juni og juli 1885

ved

Molde

latingymnasium og middelskole.

Efterretninger om skolen i skoleåret 1884—85.

Molde.

«Romsdals budstikkens» trykkeri.

1885.

Efterretninger om skolen i skoleåret 1884 – 1885.

A. Årlige skolepenge samt indskrivningspenge. (i kroner).

Skoleart	Klasse	no. 1 af brødre	no. 2 af brødre	no. 3 af brødre	no. 4 o. s. v. af brødre	Ind- skriv- nings- penge
Middelskolen.	I.	64	48	32	«	8
	II.	80	60	40	«	8
	III.	80	60	40	«	8
	IV.	112	84	56	«	16
	V.	128	96	64	«	16
	VI.	128	96	64	«	16
Latin- gymna- siet.	1.	144	108	72	«	16
	2.	144	108	72	«	16
	3.	144	108	72	«	16

B. Skolens Forstanderskab

består af:

rektor }
 byfoged } ex officio.

overtoldbetjent M. T. Lyng }
 telegrafstationsbestyrer O. Berg } gjenvalgte $\frac{1}{2}$ 1884.
 læge Edw. Kaurin, valgt $\frac{1}{2}$ 1884.

C. Skolens lærere

deres fag og ugentlige undervisningstimer.

1. Brinchmann, Alexander, rektor; født 1826, ex. philos. 1843; ex philol. 1849. alle med laud. Adjunkt ved Molde skole fra 1849—1859. Skolens rektor fra 1859.

Græsk	i 3	7
—	i 2	7
Fransk	i VI	2
Latin	i VII. og VI	2

---

18 timer.

2. Owren, Tobias Annæus, overlærer; født 1831; ex. art. 1850, ex. philos. 1851, ex. philol. 1858, alle med laud. Adjunkt fra 1859—1875, senere overlærer ved Molde skole.

Græsk	i 1	6
Latin	i 1 & 2	10
Latin	i VII.	5
Historie	i 3	3
Norsk	i III	1

---

25 timer.

Klasseforstander i 1 & 2.

3. Dietrichson, Jørgen Laurentz Wilhelm, overlærer, født 1841; ex. art. 1859 og ex. philos. 1860 med laud.; reallærerexamen 1865 med laud. Overlærer ved denne skole fra 1877.

Mathematik	i 3	2
—	i 1 & 2	3
—	i VI.	5
—	i V	6

---

overføres 16 timer.

		overført 16 timer.
Naturkundskab	i V & VI	2
—	i V	1
—	i VI	1
—	i III & IV	2
—	i II	2
Geografi	i VI	1
		<hr/>
		26 timer.

Klasseforstander i VI.

4. Sommerschild, Henrik Lorentz, adjunkt; født 1815; ex. art. 1835. ex. philos. 1836, ex. theol. 1840, alle med haud. Adjunkt ved denne skole fra 1850. (Tillige skolens kasserer).

Engelsk	i 2	3
—	i V E & VI E	6
—	i IV E	6
Religion	i 3	2
—	i 2	1
—	i V & VI	1
—	i V	1
—	i VI	1
Tysk	i I & II	5
		<hr/>
		26 timer.

Klasseforstander i V.

5. Schneider, Johan Andreas, adjunkt; født 1847, ex. art. 1864, ex. philos. 1865, ex. philol. 1873, alle med laud. Adjunkt ved denne skole fra 1876.

Norsk og oldnorsk	i 3	4
— « —	i 1 & 2	4
Latin	i 3	10
—	i VL	5
Tysk	i VI	3
		<hr/>

Klasseforstander i 3.

26 timer.

6. Kleven, Jon Kristian, klasselærer; født 1852; ex. art. 1870 med laud.; ex. philos. 1872 med laud p. c.; historisk-sproglig lærerexamen 1879 med laud. Lærer ved denne skole fra januar 1879.

Fransk	i 3	2
—	i 1 & 2	2
—	i V	3
Historie	i 1 & 2	3
—	i VI	3
—	i V	2
—	i III & IV	3
Engelsk	i 3	2
Latin	i IV t.	6

---

26 timer.

Klasseforstander i IV.

7. Scharffenberg, Christian Fredrik Wilhelm, klasselærer. Examen artium i 1873 med laud., ex. philos. i 1875 med laud., ex. theol. i 1880 med laud. Lærer ved denne skole fra nytår 1884.

Religion	i 1	1
—	i III & IV	2
—	i III	1
—	i I & II	3
Norsk	i V & VI	3
—	i III & IV	4
—	i I & II	5
Tysk	i V	3
—	i III & IV	3
—	i III	2

---

27 timer.

Klasseforstander i I & II.

8. Knudsen, Oscar Waldemar, klasselærer og gymnastiklærer. Søn af købmand Adelsteen Knudsen og hustru Agnes Caroline Fehr, født i Kristiania 3die mai 1853; premierlieutenant i trondhjemske brigade, officer fra 1875. Gjennemgik centralskolen til uddannelse af lærere i gymnastik og våbenbrug i årene 1870 og 1871. Lærer ved forskellige private skoler i Trondhjem i 1872 og 1873, samt ved Levanger kommunale middelskole i 1874 og 1875. Ansat ved Molde latin-gymnasium og middelskole fra august 1884, tiltrådte han, hindret ved sygdom, sin herværende lærerstilling først i febr. 1885.

I denne posts ledighed mellem kapt. E. A. Dahls fratrædelse ved udgangen af skoleåret 1873 og premierlieutenant W. Knudsens tiltrædelse efter nytår 1885 vikarierede ovennævnte kapt. Dahl til oktbr. 1884 og senere stud. Lars Nøsen i klasselærer- og kapt. Broder Peter Hagen Lammers i gymnastiklærerposten.

Klasseforstander i III.

9. Olsen, Alfred Theodor, organist; født 1858, sanglærer fra 1877.

Sang 4 timer ugentlig.

Efter skolens tidligere pedel Ole Larsens død den 24de mai 1884 har pedeltjenesten med departementets samtykke været udført af hans enke Elen Larsen

---

D. Disciplene.
Disses antal udgjorde.

	i gymna- siet og på latin- linjen.	på engelsk linjen.	i middel- skolens 3 laveste klasser.	i alt.
i 3die kvartal 1884	27	11	16	54
i 4de — —	27	10	16	53
i 1ste — 1885	27	10	18	55
i 2det — —	26	10	18	54

Af skolens nuværende (2det kvartal 1885) disciple er :

sønner af	i gymna- siet og på latin- linjen.	på engelsk linjen.	i middel- skolens 3 laveste klasser.	i alt.
embeds- og bestil- lingsmænd	20	2	6	28
næringsdrivende borgere	4	7	12	23
landmænd	2	1	«	2

disciple hjemme- hørende	i gymna- siet og på latin- linjen.	på engelsk- linjen.	i middel- skolens 3 laveste klasser.	i alt.
i Molde	17	4	15	36
i Romsdals fogde- ris landdistrikt .	6	3	2	11
udenfor amtet . . .	3	3	1	7

E. Tabel

over de ngentlige undervisningstimers fordeling på de forskjellige fag.

Fag.	Middelskolen.						Latingymnasiet.		
	I	II.	III.	IV.	IV.	VI.	1.	2.	3.
Religion	3	3	1 + 2	2	1 + 1	1 + 1	1	1	2
Norsk (oldnorsk)	5	5	1 + 4	4	3	3	4	4	4
Tysk	5	5	2 + 3	3	4	3			
Latin				6 L	5L + 2L 2L + 5L		10	10	10
Engelsk				6 E	6 E	6 E		3	2
Fransk					3	2	2	2	2
Græsk							6	7	7
Historie	3	3	3	3	2	3	3	3	3
Geografi	3	3	3	3	1	1			
Naturkundsk. . .		2	2	2	1 + 2	2 + 1			
Mathemat. fag. .	4	4	6	6	6	6	3	3	2
Tegn., skrivn . .	5	5	2 + 1	1 E	1 E	1 E			
Sum	28	30	30	29L 30E	30	30	29	30 + 3	30 + 2

F. Undervisningen.

har været henlagt til formiddagstimerne fra 8--2, dog således, at timen 11—12 hver dag har været anvendt til gymnastik (i sommertiden afvekslende med exercitie, tildels badning), i hvilket fag hvert af de to partier har havt en halvtime daglig og den anden halvtime fri. Kun undervisningen i sang og for gymnasiet i engelsk har faldt på eftermiddagstimer (efter kl. 4). — Ved hvert af klokkeslettene 9, 10 og 1 ti minutter fri.

I skoleåret har været gennemgået:

I religion:

(lærere: adjunkt Sommerschild og klasselærer Scharffenberg).

3. Matthæi evang. på græsk }
Nissens kirkehistorie } repeteret.
2. Matthæi evang. de 8 første kapp. Nissens kirkehistorie fra § 41 til enden.
1. Nissens kirkehistorie til § 35.
- VI. Pontopp. forkl. hele bogen repeteret. Vogts større bibelhistorie, fra Pintsedagen (§ 186) og til enden og halvparten af det gamle testamente repeteret.
- V. Pontopp. forklar. fra 2den part til bønnen.
Vogts større bibelhistorie fra de fire evangelister (Pag. 277) og til enden og fra begyndelsen til Josva bog.
- IV. Pontopp. forkl. fra spørgsmål 170 til 3die artikel. Vogts større bibelhistorie fra § 65 til § 110. I Landstads psalmebog no. 8, 97, 130, 136, 175, 266, 351.

- III. Pontopp. forkl. og psalmer som IV. I katekisme 1ste og 2den part. Vogts større bibelhistorie fra § 60 til § 110. Søndagsevangelierne er oplæste.
- II. I Luthers lille katekisme de 5 parter. Vogts større bibelhistorie til § 60. I Landstads psalmebog no. 3, 8, 27, 136, 138, 175, 266, 351, 525. Søndagsevangelierne og 14 kapp. af Luk. evangelium er læste.
- I. Vogts lille bibelhistorie fra § 51 til § 106 incl. Katekisme, psalmer o. s. v. som II.

I oldnorsk:

(lærer: adjunkt Schneider).

3. Af Nygårds «Udvalg» læst 9 digte, nogle prøver af den oversatte litteratur, og indledningen («Kort oversigt over den norrøne litteratur»); desuden repeteret det hele artiumspensium: II, 2—7 (efter første udg.), IV (Sigmund Brestesøns saga, efter 2den udg.) IX 2, XII 2, 4 og 6 XIII 1, 2 og 3.
2. Af Nygårds «Udvalg» læst Sigmund Brestesøns saga (2den udg.), Hamarsheimt, Brudstykker af Håvamål, Slaget i Haversfjord og Eiriksmål. — Formlæren gennemgået efter Nygårds grammatik.
1. Nygårds elementarbog gennemgået; desuden af Nygårds «Udvalg» stykket om «Volsunger og Nivlungner». Skriftlige øvelser i at deklinere og konjugere.

I n o r s k :

(lærere: adjunkt Schneider, klasselærer Scharffenberg og for III i 1 time overlærer Owren).

3. Mundtligt: Gjennemgået med biografiske og litteraturhistoriske oplysninger følgende artiumspensum: Holberg: «Den politiske kandestøber», Brudstykke af «Peder Pårs», 176de og 334te epistel. Wergeland: «Kongens ankomst», «Smukke skyer», «Til en gran», «Sømandsviser», «Karl Johan» (af «Hasselnødder»). Welhaven: Polemiske og satiriske digte (efter «Wergeland og hans samtid»), «Højfjeldet», «Bergens stift». Bjørnson: «Han fik ej lov til at lægge ud». Åsen: «Haraldshaugen». Vinje: «Hjonlaus», Brudstykke af «Storegut». Dorphs håndbog i digtarterne gennemgået. Literaturhistorisk oversigt efter H. Lassens læsebog, 2den udgave.

Skriftligt: 1. Forstandig og uforstandig godgjørenhed. 2. Hvorfor bør et folk frede om sine historiske minder? 3. Tankens nuancering i følgende række adjektiver: sanddru, oprigtig, åbenhjertig, åbenmundet, mundkåd. 4. Tankegangen i Horats' epistler I, 1. 5. Hvilken betydning har den evne, man kalder hukommelse, og hvad kan man gøre for at bevare og udvikle den? 6. Om veltalenhed. 7. En skildring af Cicero som statsmand og taler (halvårsexamen). 8. Horats' livsanskuelse og karakter, således som den fremtræder i hans oder og breve. 9. Har ordsproget ret, når det siger: «Man må tude med de ulve, man er iblandt» —? 10. Hvad forstås ved fordomme? Hvorledes opstår de, og hvorledes frigjør man sig fra deres magt? 11. Frem-

stil i korthed indholdet af «Den politiske Kandestøber»; giv en skildring af personerne i stykket og karakteriser i korthed stykkets moral. 12. Om vikingetiden i Norden og dens historiske betydning. 13. I hvilken betydning kan erfaring kaldes den bedste læremester og i hvilken betydning tossernes læremester? 14. Hvad har gjort Olav den Hellige til Norges nationalhelgen og vigtigste sagnhelt?

2 & 1. Mundtligt: Udvalgte digte af Baggesen og Øhlenschläger med biografier af forfatterne; kjæmpeviser og folkeviser; nogle prøver af «landsmålet» (alt efter H. Lassens læsebog). Om troper og figurer (efter Dorphs håndbog, suppleret med overlærer Landmarks afhandling i program fra Kristiansunds skole).

Skriftligt: 1. Oversæt og forklar Gøthes ord:

«Die welt ist nicht aus brei aud muss geschaffen, desswegen haltet euch nicht wie schlaraffen; harte bissen giebt es zu kauen, wir müssen erwürgen oder sie verdauen».

2. Forstandig og uforstandig godgjørenhed. 3. Mange Mennesker har en stærk lyst til overdrivelse, når de fortællernoget. Hvoraf kommer denne lyst, og hvilke følger kan den have? 4. En udvikling af ordsproget: «Ejn skal både skunda seg og stunda seg». 5. Sagnet om Faeton, gjenfortalt efter Ovid. 6. En skildring af høsten. 7. Hvori består rigdoms egentlige værd? 8. Hvorfor bør mennesket pleje sit legeme og bevare sin sundhed, og hvilke grænser har denne pligt? (halvårsexamen). 9. En sammenlignende udvikling af begreberne stolthed, selvfølelse, indbildskhed og fortængelighed.

10. Hvad menes med fordringen om «sprogrenhed» og hvorledes bør denne fordring begrænses? 11. I hvilke guder har grækerne, romerne og vore forfædre udtrykt sine forestillinger om krigersk dygtighed? 12. En skildring af hovedpersonerne i Sigmund Brestesøns saga. 13. En sammenligning mellem Karl den tolvte og Tordenskjold. 14. Oldtidens og nutidens Grækenland. 15. Hvad forstås ved moden og i hvilken grad skal vi bøje os for dens magt? 16. Skildring af en norsk by (efter eget valg).

VI. Mundtligt: Læsning af norske og svenske stykker efter Lassens læsebog, Bjørnsøns «Arne». Litteraturhistorie efter Lassens «Indledning i Danmarks og Norges litteratur». Hofgårds grammatik ud. Verslæren, de vigtigste troper og figurer og digtarter er gennemgåede.

Skriftligt: 1. Ejendommeligheder ved den norske kyst og dens betydning for landet. 2. Hvilken sandhed udtales i ordsproget: «Hovmod står for for fald». Giv eksempel herpå. 3. En Tyge Brahes dag. Et brev. 4. En høstdag. 5. Katten, dens egenskaber og nytte. 6. Skildring af et norsk landskab. 7. Fortæl kortelig om Holbergs liv og forfattervirksomhed. 8. Asiens bjergsystem og dets indflydelse på verdensdelens klima. 9. Tilhavs i stormvejr. 10. Beskrivelse af et maleri. 11. De puniske kriges anledning, vigtigste begivenheder og følge. 12. Planternes liv og deres nytte i naturens husholdning. 13. Hvorvidt kan man sige, at når enden er god, så er alting godt? Giv eksempel herpå. 13. En sætetur. 15. Fortæl om jernet og dets anvendelse. 16. En ansøgning, skreven i brevform.

17. Vis ved skildring af en historisk persons karakter, hvorfor du foretrækker denne. 18. En kort gengivelse af indhold og tanke i «En aften på Giske».

V. Mundtligt: som VI.

Skriftligt: 1. En øres historie. 2. Fortæl om hesten og dens nytte for mennesket. 3. En landtur. 4. En ildebrand. 5. En drøm. 6. «Den, som ikke vil høre, må føle». En fortælling. 7. Fortæl Ludvig Holbergs livshistorie. 8. Norges naturlige beskaffenhed. 9. Vinterforøjelser. 10. En tur indover Fannestrauden. 11. Den franske revolutions årsag og vigtigste begivenheder indtil kongens henrettelse. 12. De almindeligste trævexter og skovens betydning. 13. Efter endt eksamen. Et brev. 14. Vis i en fortælling, at «nød prøver venner». 15. En fjeldtur. 16. Indhold og tanke i «Der Ring des Polykrates». 17. En historisk persons liv og gjerning. 18. En bondegård.

IV & III. Mundtligt: Læsning efter Eriksen og Paulsens læsebog III. Fremsigelse af udenadlærte digte. Af Hofgårds grammatik til § 120. Års, s retskrivningslære læst tilende. Efter de literaturhistoriske notitser i læsebogen læst om mere bekendte norske og danske forfattere.

Skriftligt: 1 diktat om ugen. Stil hver anden uge.

IV. Skriftlige gjenfortællinger, overførelser fra poesi til prosa; følgende opgaver: 1. Beskrivelse af et skib. 2. Hvordan jeg lærte at gå på skøjter. 3. Et frikvarter. 4. Fortæl om gjeden. 5. De første feriedage. 6. En fisketur. 7. Brev til mine forældre, efterat jeg igjen var begyndt på skolen.

III. Skriftlige gjenfortællinger.

- II & I. Læsning efter Eriksen og Paulsens læsebog II. Fremsigelse af udenadlærte digte; mundtlig gjenfortælling. Det vigtigste af formlæren efter Hofgårds grammatik. Års's retskrivningslære læst til ende. 2 diktater om ugen.

I tysk:

(lærere: adjunkt Schneider, klasselærer Scharffenberg og adjunkt Sommerschild).

- VI. Af Pauss og Lassens læsebog gennemgået 35 sider prosa og 19 mindre digte; ved skoleårets slutning extemporallæsning. Af Løkkes grammatik gennemgået det vigtigste af syntaxen samt repeteret formlæren til verberne. 1 hjemmestil ugentlig (efter Knudsens stiløvelser), dels sammenhængende stykker, dels eksempler til indøvelse af syntaxen; de sidste er også benyttede til mundtlige øvelser.
- V. Af Pauss og Lassens læseb. pag. 89—189, 130—159 og 4 digte. Af Løkkes grammatik til «dativ» (kap. 3). 2 stile ugentlig efter Knudsens stiløvelser.
- IV. Af Pauss og Lassens læseb. pag. 22—37, 63—83. Af Løkkes grammatik, formlæren. 2 stile ugentlig.
- III. Af Knudsens elementarbog pag. 134—183. Løkkes lille grammatik, formlæren. 2 stile ugentlig.
- II. Knudsens elementarbog, fra talordene (pag. 67) til pag. 138 (Das Lumpengesindel).
- I. Samme læsebog til adjektiv.s komparation (pag. 62).

I fransk:

(lærere: klasselærer Kleven og rektor Brinchmann).

3. Knudsen og Wallems læsebog for gymnasier fra pag.

- 184 bogen ud. Af Wallems øvelser til indøvelse af syntaxen er mundtligt gennemgået 30 sider. Sick's grammatik repeteret.
- 2 & 1. Knudsens og Wallems læsebog for gymnasier til pag. 93. Syntaxen efter Sicks grammatik.
- VI. Knudsen og Wallems læseb. for middelskolen pag. 42—98. Knudsens grammatik,
- V. Knudsen og Wallems fransk læsebog for middelskoler fra begyndelsen til side 32. Læst særskilt og lexevis ordfortegnelsen til 1ste afdeling, samt dels skrevet dels gennemgået mundtligt «retroversion af elementarøvelserne». Knudsen's fransk grammatik for middelskolen til side 49 (upersonlige verber).

I engelsk:

(lærere: klasselærer Kleven og adjunkt Sommerschild).

3. Af Løkkes «engelske forfattere» fra side 312—420. Løkkes større grammatik læst og repeteret.
2. Løkkes læsebog for begyndere helt ud og Løkkes mindre gramm. med henvisninger til den større i udtalen.
- VI. E. Løkkes læsebog for mellemkl. fra § 44 (Travelling in Spain) til enden og fra begynd. til § 18 (Robert The Bruce). Desuden af Autenrieths: Engelsk Reader omtrent 60 sider tildels extempore. Løkkes større gramm. benyttet ved jævnlig henvisning under læsningen og stilskrivningen; ugentlig 1 hjemmestil og 1 extemporal efter Knudsens og Løkkes stiløvelser.
- V. E Med undtagelse af de 60 sider af Autenrieths læsebog læst det samme som VIte klasse. Gramm. og stile som VI. E.

- IV. E Løkkes læsebog for begynd. ud. Løkkes mindre gramm. formlæren; diktat og andre lettere skriftlige øvelser efter Knudsen og Løkkes stiløvelser.

I latin:

(lærere: adjunkt Schneider, overlærerne Owren, rektor Brinchmann og klasselærer Kleven).

3. Horat's oder (912 vers) og breve (I—X) Tacitus's Agricola og Ciceros tale pro lege Manilia; repeteret artiumspensummet (undtagen Cato major, pro Archia poeta, in Catilinam II & IV, Ovids Metamorphoser og Æneiden II). Af Schreiners lat. gramm. syntaxen fra § 330 og ud. Thomsens lærebog i rom. antikviteter gennemgået. En kort litoraturhistorisk oversigt meddelt. Skriftlige oversættelser fra latin (efter Gjør og Johansens opgaver) 2 gange ugentlig.
- 2 & 1. Ovids metamorph. 1320 vers. Cic. 2 og 4 tale in Catilinam. Pro Archia poeta & pro lege Manilia. Cic Cato major. Sall. Catilina. Verg. Aeneide II. Schreiners gramm. fra cap. 5 (pronominerne) til fjerde afsnit (ordenes og sætningernes stilling). 2den klasse: 2 oversætt. ugl. (1 hjemme og 1 på skolen). Daglig repeteret et lidet pensum af Schreiners vocabularium.
- VI. L I 1ste halvår læst: Caes. de Bell. Gall. I & II. I 2det halvår repeteret det hele middelskolepensum efter P. Voss's latinske klassikere. Grammatik og stilskrivning.
- V. L Læst og repeteret 7 feltherrer af Cornelius Nepos (efter Voss's udvalg) samt 30 fabler af Fædrus. Af Schreiners lat. gramm. repeteret det vigtigste af formlæren og gennemgået syntaxen fra begynd.

til § 275 incl. Mundtlige og skriftlige øvelser efter Johanssens lat. stiløvelser.

- IV. L. J. Johanssens latinske læsebog for middelskolens 4de klasse til side 49. Det vigtigste af form-læren efter Schreiners grammatik.

I græsk:

(lærere: rektor Brinchmann og overlærer Owren).

- 3 Homers Iliad. I—VI; Herod. I, 1—130; Xenoph. Anab. I; Xenoph. Memor. Socr. II; Demosth. Olynth. I & II. Curt. gramm.; Bojesens antikv., det vigtigste. Literaturhistoriske noticer til de læste forf.
2. Herod. I, 1—130; Hom. Iliad. I, II & III. Curt. gramm. orddannelseslæren og syntaxen.
1. Curt. gramm. lydlære og bøjningslære. Schenkls elementarbog til pag. 92. Xenoph. Anab. I til og med cap. 9.

I historie:

(lærere: Overlærer Owren, klasselærerne Kleven og Knudsen).

3. Oldtidens historie efter Thrige, Frankrigs historie efter L. Kr. Då. Nordens historie efter Petersen og Storm.
  - 2 & 1. Frankrigs historie til den franske revolution efter L. Kr. Dås verdenshistorie; indledning til Frankrigs historie er læst efter skriftlige optegnelser dikterede af læreren.
- VI. Nissens verdenshistorie og Eriksens nordenshistorie repeteret.
- V. Den nyere tid efter Nissens verdenshistorie.

- IV & III. Middelalderen og den nyere historie til den franske revolution efter Nissens verdenshistorie.
- II. Nissens verdenshistorie forfra til middelalderen.
- I. Sigvart Petersens Norges historie til Kristian IV (pag. 116) samt begivenhederne i Norge i 1814 (pag. 159—168).

I geografi:

- (lærere: overlærer Dietrichson og klasselærer Knudsen).
- VI. Geelmuydens geografi for middelskolen repeteret ud.
- V. Geelmuydens geografi fra «Europa» (pag. 43) til «Tyskland» (pag. 156).
- IV. Geelmuydens geografi fra «Sverige» (pag. 93) til «Amerika» (pag. 241).
- III. Geelmuydens geografi fra «Afrika» (pag. 226) bogen ud samt fra «Jordens overflades beskaffenhed» til «Norge» (pag. 13—60).
- II. Erslews mindre geografi fra «havet og landet» (pag. 5) til «Amerika» (pag. 101).
- I. Erslews lille geografi med billeder fra «land og vand» bogen ud (pag. 9—90).

I naturkundskab:

(lærer: overlærer Dietrichson).

- VI. Sørensens botanik og zoologi repeteret. Plantebestemmelser efter floraen. Christies fysik læst ud og repeteret. Reuschs mineralogi.
- V. I botanik og zoologi som VI. Christies fysik til «Varmen».
- IV & III. Sørensens botanik med forbigåelse aflæren om planternes indre bygning. Sørensens zoologi fra leddyrene ud. Dernæst repeteret om «mennesket».
- II. Sørensens zoologi fra begyndelsen til leddyrene. (I har deltaget i den ene af timerne, men uden lektier)

I matematiske fag:

(lærere: overlærer Dietrichson og klasselærer Knudsen).

3. Brochs aritmetik, Bonnevis trigonometri og Guldbergs stereometri repeteret. Artiumsopgaver udarbejdede, dels som hjemmeopgaver, dels på skolen.
- 2 & 1. Bonnevis trigonometri læst og repeteret samt indøvet ved skriftlige opgaver, dels hjemme, dels på skolen.
- VI. Bonnevis aritmetik og geometri repeteret. Ugentlig hjemmeopgaver svarende til middelskoleexamins fordringer. O. Johansens «Blandede opgaver» samtlige gennemgåede, dels som hjemmeopgaver, dels som skoleopgaver.
- V. Bonnevis Geometri til polygonberegninger. Aritmetikken til logarithmer. Ligninger af 1ste grad og praktiske opgaver.
- IV. Bonnevis aritmetik til multiplikation i brøk (pag. 59). Skriftlige opgaver i det læste. Bonnevis geometri til 2den bog (cirkelen). Konstruktioner efter Bonnevie og Schjøll. Eckhoffs regnebog: De 4 regningsarter i brøk samt det metriske mål- og vegtsystem.
- III. Eckhoffs regnebog: 2 hefte samt divisjon i decimalbrøk. Konstruktioner efter Schjøll.
- II. Eckhoffs regnebog: 1ste hefte multiplikation og divisjon med ubenævnte tal samt af 3die hefte de 4 regningsarter i decimalbrøk. Hovedregning.
- I. Eckhoffs regnebog: 1ste hefte. De 4 regningsarter med ubenævnte tal.

I skrivning:

(lærer: klasselærer Knudsen).

- VI. }
 V. } E. indleveret 1 á 2 sider hver uge til bedøm-
 IV. } E. melse af læreren.
- III. Sammenskrift samt taktskrivning. Sandbergs skrivehefter benyttede.
- II & I. Enkelte bogstaver og ord samt taktskrivning. Sandbergs skrivehefter benyttede.

I tegning:

(lærere: overlærer Dietrichson og klasselærer Knudsen).

- VI. E. Projektionstegning efter opstillede modeller svarende til fordringerne ved middelskolens afgangsexamen.
- VI. }
 V. } E. Ornamenttegning.
 IV. }
- III. Retlinjede og lettere krumlinjede figurer efter «Berghs frihåndstegning» 1ste hefte og det af det off. udgivne «apparat for tegneundervisningen».
- II. Retlinjede figurer (4, 6, 8 kanter) efter «Berghs frihåndstegning» 1ste hefte samt takttegning.

I sang:

(lærer: organist Olsen).

Gutterne har på grund af fåtallighed været

inddelte i 2 partier: 1 basparti og 1 sopran- & altparti.

1. På baspartiet har været indøvet basstemmer til 3-st. sange for sopran, alt & bas, nogle duetter for 2 lige stemmer, samt eksempler til at synge fra bladet (på tavlen). Desuden nodelæsning på tavlen, intervallære, gennemgåelse af samtlige dur- & molltonearter, samt de vigtigste akkorder.

2. På altpartiet: altstemmer til 3-st. sange, øvelser i at synge fra tavlen, og nodelæsning på tavlen. Til sopranpartiet har været anvendt Behrens's sanglæres 1 trin, desuden indøvet forskellige sange. I hver time har begge partier sunget sammen. Nogle timer har været anvendte til sammensang for alle disciple.

I gym-
 efter læreren, premierlieutenant

Termin.	Elevernes antal og ind- deling i partier.				Opflyttede fra 2det til 1ste parti.	Nedflyttede fra 1ste til 2det parti.	Det fastsatte timeantal.
Høsttermin 1884.	1ste parti		2det parti.		1	1	hver dag. For 1ste parti kl. 11—11½ « 2det — — 11½—12 }
	over 15 år.	under 15 år.	over 15 år.	under 15 år.			
Vårtermin 1885.	20	2	2	26	1	1	

G. Lokale og inventarium

har i skoleåret ikke undergået nogen væsentlig ud-
bedring.

H. Bibliothekets tilvæxt i året 1884.

D.

Latinske stiløvelser af Andersen og M. Gjør, 2den
udg., 1884.

F.

Norske rigsregistrarer VIII. 2.

G.

- a) Antinoos, Eine kulturarchäologische untersuchung v.
L. Dietrichson, Univ.-progr. 1ste sem. 1884.
- b) Trondhjems tekniske læreanstalt, årsberetn. 1884
(Melmøller af H. Ulriksen).

H.

Arkiv for nordisk filologi I.

Arkiv for mathem. og naturvidsk. VIII 3 og 4,
IX, 1. 2. 3.

Nyt magazin for naturvidsk. XXVIII 2, XXIX 1.
Statistisk årbog for kgrgt. Norge, 4de årg. 1883,
5te årg. 1884.

Kristiania Vidensk.selskabs forhandl. 1883.

Fredrikshalds sløjdforenings årsberetn. 1882—83.

Norske univ. og skoleannaler, 4de række, XX.

Romsdals amtsformandskabs forhandl. 1884.

Univ. årsberetn. for 1ste halvår 1883.

K.

Geometrisk konstruktionsbog af K. Getz, 1ste h.,
3die oplag.

Regneskole af J. Nicolaysen, I, Tavleregningsopgaver,
3die hefte, 1884.

Geometri i opgaver ved W. Hamilton. 1884.

L.

Kortf. lærebog i mineralogi af P. M. Petersen, 1883.

N.

Udvalg af latinske klassikere, udg. af P. Voss, 2den udg., 1883.

Læsebog i modersmålet, udg. af B. Pauss og H. Lassen, 1ste og 2det skoletrin.

Tillæg til do. do., 1ste skoletrin. 1884.

P.

Univ. Forelæsn.-katalog, 1ste semester 1884.

Fortegn. over univ. bibl. tilvext 1880--81; do. 1882.

Udkast til ny undervisningsplan for middelskoler og gymnasier.

Plukfisk og lapskaus, lavet af Louise, anrettet af Bastian, 2° 1875.

Til min kjære moder på hendes 60-årige fødselsdag $\frac{1}{2}$ 1884 fra hendes Bastian.

Molde og Humlehaven, separataftryk af Schübelers Norges vextrige 1884.

Af giveren mærket med påskrift:
«Ikke til ud-lån».

I. Extrakt.

a) af skolens hovedregnskab for skoleåret 1883—1884.

	Indtægt:	kr. øre.
1. Beholdning fra forrige regnskab:		
a. Udestående kapital	4068. 00	
b. Restancer	81. 00	
c. Kontant	408. 41	
	4557. 41	
		4*

	kr. øre.
2. a. Skole- og indskrivningspenge	5952. 00
b. Fripladse	568. 00
	<hr/> 6520. 00
3. Bidrag af Molde kommune (fast årligt)	1600. 00
4. Renter af	
a. Amtmand Krøhgs legat	59. 53
b. Skolens udestående kapital	203. 40
	<hr/> 262. 93
5. Tilfældige indtægter (examensgebyrer)	142. 97
6. Statens bidrag	18250. 00
7. Saldo (dækket af bibliothekets og samlingernes overskud)	376. 42
	<hr/> <hr/> 31709. 73

Udgift:

1. Saldo fra forrige regnskab , ...	235. 66
2. Lønninger til lærerne	24317. 57
til kassereren	421. 44
til pedellen	400. 00
	<hr/> 25149. 01
3. a. Bibliotheket	175. 35
b. Naturalsamlingerne	38. 84
c. Andre læremidler	1. 60
	<hr/> 215. 79
4. Legater og fripladse:	
a. Renter af amtmand Krøhgs legat	59. 53
b. Fripladse	568. 00
	<hr/> 627. 53
5. Lys (46.00) og brænde (350.34)	396. 34
6. Tryknings- og avertissementsomkostninger m. m.	211. 85
	<hr/> <hr/> overføres kr. 26836. 18

	kr. øre.
	overført 26836. 18
7. Blandede og tilfældige udgifter. . . .	258. 93
8. Beholdning:	
a. Udestående kapital	4068. 00
b. Restancer	64. 00
c. Kontant	492. 62
	<hr/> 4624. 62
	<hr/> <hr/> 31709. 73

b) af regnskabet for amtmand Krohgs
legat for 1883—84.

I n d t æ g t :	
Udestående kapital	1201. 50
Renter for 1883	59. 53
	<hr/> 1261. 03

U d g i f t :	
Udestående kapital	1206. 35
Renterne for 1883, tildelte Ole Høstmark	54. 67
	<hr/> 1261. 03

K. Skolefestligheder.

1. 18de september 1884. Udmarsch til Haukebø, og derfra hjemrejse pr. dampskib.
2. 12te novbr. 1884. Skolens komplimentation for overlærer Owren i anledn. af hans 25års lærerjubilæum. Sang forfattet af Asbjørn Olafsen, discipel af gymnasiets 3die klasse.
3. 20de januar 1885. Dramatisk forestilling i gymnastiklokalet af skoledisciple.
4. Årsexamens afslutning agtes afholdt den 13de juli 1885.

L. Middelskolens afgangsexamen i 1884

absolveredes af Vite klasses 9 disciple, hvoraf 7 på latin- og 2 på engelsklinjen, samt af 1 privatist på engelsklinjen. Af disse erholdt på latinlinjen: Kristian Bentzon hovedkarakter 2,96, Nils Bergsvig 2,81, Frederik Dietrichson 2,50. Hafthor Grytnæs 2,19, Rolf Hals 3,12 og Olaf Heggem 2,79; på engelsklinjen: Harald Evensen 2,43 og Herman Scharffenberg 2,82 samt (privatisten) Ragna Siewers 1,83.

Besvarelserne af de skriftlige opgaver samt tegneprøverne blev under 27 juni f. å. indsendte til overbestyrelsen.

M. Examen artium i 1884.

Gymnasiets 3die klasses 4 disciple, samtlige anmeldte fra skolen, bestod examen med følgende hovedkarakterer: Rasmus Johan Bårdsnæs laudabilis (31 : 13). Edmund Berg . . . . . do. (18 : 12). Karl Gunnerius Blomsnes . do. (22 : 13). Harald Emil Nielsen haud. illaudabilis (32 : 12).

Examens skriftlige del underkastede de sig ved Molde gymnasium, den mundtlige sammen med de to øvrige romsdalske skolers disciple ved Ålesunds gymnasium. Ved den mundtlige examen fungerede af Molde skoles lærere som censorer og delvis som examinatorek rektor Brinchmann i græsk og overlærer Owren i historie.

Bøger

som i skoleåret 1885—86 vil blive benyttede i skolen.

I middelskolens klasse I,

Luthers mindre katekismus. Vogts mindre bibel-

historie. Eriksen og Paulsens Norske læsebog (2den del). Hofgårds Norske grammatik. Knudsens Tysk elementær- og læsebog, Winthers Forberedende lærebog i historie for middelskolen. Horns Lærebog i geografi for middelskolen; I trin. Nicolaisens Regneskole I. Joh. Jensens eksempelsamling.

I middelskolens klasse II.

Vogts Bibeldistorie for borgerskolen. H. L. Sørensens Dyrerigets naturhistorie for middelskolen. Forøvrigt som i I.

I middelskolens klasse III.

Års's Retskrivningslære. Eriksen og Paulsens Norske læsebog, 3die del. Horns Lærebog i geografi for middelskolen, II trin. Sørensens Norsk flora. Getz's konstruktionsbøger, 1ste hefte. Løkkes kortf. tysk grammatik. Putzgers Historischer schulatlas. Forøvrigt som i II.

I middelskolens klasse IV.

Pontopp. forkl. (Sverdrup). Pauss og Lassens Tysk læsebog for mellemklasserne. Knudsens Tyske stiløvelser. Latin: Schreiners grammatik; Johanssens Lat. læsebog for middelskolen. Engelsk: Løkkes Eng. læsebog for begyndere; do. Kortf. grammatik ved Western. Bonnevis Kortf. lærebog i arithm. og algebra; do. do. i plangeometri. Forøvrigt som i III.

I middelskolens klasse V.

Pauss og Lassens Læsebog i modersmålet (3die skoletrin). Latin: Voss's udvalg af latinske klassikere. Engelsk: Løkkes større grammatik; K. Brekkes Engelsk læsebog; Knudsen og Løkkes stiløvelser. Fransk: Knudsen og Wallems Fransk læsebog for middelsk.; Knudsens kortf. grammatik. Christies Lærebog i fysik og

Reusch's Elementerne af mineralogi og geologi. Brochs Logarithmetabel.

I middelskolens klasse VI.

Eriksen: Norges, Sveriges og Danmarks historie for middelsk.

I latingymnasiets klasse 1.

Nissens kirkehistorie. H. Lassens Norske læsebog; Dorph Om digtarterne. Nygårds mindre læsebog i oldnorsk, samt do. grammatik. Græsk: Curtius's grammatik ved Voss; Schenkls læsebog. Fransk: Knudsen og Wallem's Læsebog for gymnasiet; Sicks grammatik. Wallem og Schjøth's Lærebog i Frankrigs historie. Erslews Historisk kart over Norden.

I latingymnasiets klasse 2.

Græsk testament med Vogts forklaring over Matthæi evangelium. Løkkes Engelsk læsebog for begyndere; do. Kortf. grammatik ved Western.

I latingymnasiets klasse 3.

Fortsættelse af 2den klasse.

Disciplenes forældre og foresatte samt enhver anden, som interesserer sig for skolen, indbydes til at overvære såvel examens mundtlige del, der vil blive afholdt efter vedføjede plan, som bekendtgjørelsen af dens udfald, der vil foregå mandag den 13de juli kl. 11 fmdg.

A. Brinchmann.

Plan

for hovedexamen i Molde middelskole og latinalgymnasium i 1885.

Dag og Datum.	Formiddag kl. 8.					Eftermiddag kl. 4.				
	Klasse.	Fag.	Examinator	Censor.	Værelse no.	Klasse.	Fag.	Examinator	Censor.	Værelse no.
Lørdag 13 juni.						Alle kl. 5.	Gymnastik.	Lieutn. Knudsen.		Gymn. lok.
Mandag 15 juni.	2 1 VI	Latin skr.	Owren	Rektor	Gymn. lok.	II I	Historie.	Knudsen		8
	V IV III II I	Norsk skr. Norsk skr.	Scharffenb. Scharffenb.							
Tirsdag 16 juni.	2 1 VI	Mathem. skr.	Dietrichs.	Rektor	Gymn. lok.	II I	Geografi	Knudsen		8
	V IV III	Tysk skr. Tysk skr. Geografi	Schneider Scharffenb. Knudsen							
Onsdag 17 juni.	VI E VI L VI E VI E IV III	Lat. stil	Rektor	Owren	Gymn. lok.	V	Geografi	Knudsen		8
		Eng. stil	Somm.	Kleven						
Torsdag 18 juni.	2 1 VI V II I	Norsk skr.	Schneider	Knudsen	Gymn. lok.	IV	Mathem. m.	Knudsen		8
		Mathem. skr.	Dietrichs.							
Fredag 19 juni.	VI	Tegning	Knudsen	Dietrichs.	Gymn. lok.	VI E	Tegning	Dietrichs.	Knuds.	Gymn. lok.
Mandag 29 juni.	2 1 VI	Engelsk	Somm.	Kleven	5	V III	Historie Tysk	Kleven Scharffenb.		4
		Religion	Scharffenb.		4					1
Tirsdag 30 juni.	2 1 VII VI E	Latin	Owren	Scharffenb. Kleven	4	VI E	Norsk	Scharffenb.	Owren	4
		Religion	Somm.		1					8
Onsdag 1 juli.	2 VII VI E II I	Græsk	Rektor	Schneider Kleven	6	VII V	Historie Religion	Kleven Somm.	Owren	4
		Latin	Owren		8					1
Torsdag 2 juli.	1 VII IV	Græsk	Owren	Somm.	4	VI E V II	Religion Fransk Naturkundskab	Somm. Kleven Dietrichs.	Scharff.	8
		Geografi	Dietrichs.		8					1
Fredag 3 juli.	2 1 VI E IV III	Oldnorsk	Schneider	Owren	4	VII III	Norsk Historie	Scharffenb. Kleven	Owren	4
		Historie	Kleven		1					8
Lørdag 4 juli.	VII V	Tysk	Schneider	Owren	8	2 1 IV	Historie Tysk	Kleven Scharffenb.		4 1
Mandag 6 juli.	VI E	Geografi	Dietrichs.	Somm.	8	Alle	Sang kl. 5	Olsen		Gymn. lok.
Tirsdag 7 juli.	VI II I	Naturkundskab	Dietrichs.	Kleven	8	2 1 V	Fransk Tysk	Kleven Scharffenb.		4
		Tysk	Somm.		4					3
Onsdag 8 juli.	2 VII IV	Religion	Somm.	Kleven	4	V IV III	Mathem. m. Historie Norsk	Dietrichs. Kleven Scharffenb.		5
		Mathem. m.	Dietrichs.		8					4
Torsdag 9 juli.	2 1 VI VE	Mathem. m.	Dietrichs.		4	VI VI E	Naturkundskab Tysk	Dietrichs. Schneider	Kleven Owren	8
		Latin	Schneider		3					5
Fredag 10 juni.	V IV IV E II I	Naturkundskab	Dietrichs	Scharffenb.	8					Censur.
		Latin	Kleven		4					
Lørdag 11 juli.					5					
Censur kl. 10.										

Karakteroplæsning 13 juli kl. 11.

Ferier til og med 22 august.

Optagelsesprøve for nyanmeldte disciple 24 aug. kl. 10.

Fremmøde af alle disciple tirsdag 25 aug. kl. 10.